

Borgmesteren i Odense Kommune, socialdemokraten Anker Boye, har ligeledes i en skarp indsigelse fra den 7. november 1996 protesteret mod lovforslaget. Ud over en protest mod centraliseringen i lovforslaget gør borgmesteren opmærksom på, at »lovforslaget reelt (sætter) detailhandelsudviklingen i stå. De overgangsbestemte arealgrænser på 3000 m² og 1000 m² sidestiller udviklingsmulighederne i de store byer med de små uden hensyn til kundeunderlag og opland.« Og videre: »Det vil betyde, at mange forretninger med pladsproblemer ikke vil kunne udvide, og det vil være umuligt at etablere forretninger, der handler med varegrupper som tæpper, møbler og boligudstyr.

Lovforslagets reelt tilbagevirkende kraft for gældende lokalplaner bevirker sandsynligvis, at samtlige lokalplaner i Odense med mulighed for lokalplanpligtig butiksbyggeri bliver ugyldige, og kommunen tvinges hermed til at gennemføre en fornyet lokalplanlægning, før det atter bliver muligt at udvikle detailhandelen i de pågældende centerområder. Samtidig skønnes disse lokalplaner at blive særdeles svære at administrere.«

Da mindretallet har grundlæggende tillid til vore kommunale råd og forvaltninger, må vi tage afstand fra den mistillid og centralisme, som præger lovforslaget. Mindretallet er meget bekymret over den meget usikre retsstilling, som de allerede vedtagne lokalplaner vil få. Med ét slag at skabe så megen uklarhed er krænkende for retssikkerheden.

Klager

Når loven er så usikkert formuleret, må det forudses, at den vil give anledning til mange klagesager. Formanden for Naturklagenævnet advarede da også i sit høringssvar af 6. november 1996 på det bestemteste mod lovforslaget. I høringssvaret hedder det:

»Jeg vil ikke kommentere den lovtekniske udformning af forslaget ud over den indlysende konstatering, at der med forslaget sker en meget kraftig vægtning af detailhandelsplanlægningen over for lovens øvrige planlægningstemaer, og at forslaget indebærer en fravigelse af lovens hovedprincip om arbejdsdelingen mellem amter og kommuner.

Set i forhold til Naturklagenævnet er det efter min opfattelse især vigtigt, at der med lovforslaget lægges op til en målrettet og detalje-

ret styring af planlægningens indhold. Styringen skal ske gennem lovregler, som efter sagens natur ikke kan være særlig præcise.

Som bestemmelserne er affattet, vil de uundgåeligt give anledning til mange tvivls- og fortolkningssspørgsmål, hvilket igen må forventes at ville medføre en betydelig stigning i antallet af klager til Naturklagenævnet. En del af spørgsmålene vil foreligge allerede på forslagsstadiet, jf. de detaljerede krav til planernes redegørelsesdel. Sagerne vil gennemgående være relativt komplicerede.

Naturklagenævnets ressourcebehov bør på denne baggrund omtales i lovforslagets bemærkninger.

I tilslutning hertil gør jeg opmærksom på, at der vil være tale om en ny type klagesager. Hidtil har Naturklagenævnet i medfør af planlovens § 58, stk. 1, nr. 3, afvist de fleste klager over planlægningens indhold med henvisning til, at det drejede sig om politisk prægede hensigtsmæssighedsskøn, som ikke var undergivet retlig efterprøvelse. Lovforslaget vil med de særlige indholdsmæssige krav til detailhandelsplanlægningen erstatte disse lokalpolitiske skøn med retlige vurderinger, som Naturklagenævnet skal efterprøve fuldt ud, hvis der klages.

Reguleringen af detailhandelsudviklingen er som bekendt et område præget af stærke økonomiske og politiske konflikter, og med den foreslåede udformning af bestemmelserne kan det forventes, at en stor del af disse konflikter vil blive transformeret til retlige spørgsmål. I modsætning til hovedparten af de eksisterende retlige klager efter planloven vil sådanne sager næppe kunne afgøres af nævnsformanden på nævnets vegne, jf. planlovens § 58, stk. 2.

Som eksempel på en bestemmelse, der vil kunne give anledning til sådanne konflikter, kan nævnes bestemmelsen i lovforslagets § 5 d, stk. 2, nr. 4, hvorefter en kommune - som en undtagelse fra lovforslagets hovedregel - under nogle temmelig upræcist angivne betingelser kan udlægge arealer til butiksformål uden for den centrale del af en by eller en bydel. Naturklagenævnets afgørelse af klager over en kommunes anvendelse af denne bestemmelse vil i realiteten være ensbetydende med en endelig afgørelse (bortset fra domstolene) af, om et påtænkt varehus skal ligge uden for bymidten.

Det er generelt en vanskelig opgave at adskille politik fra jura ved fortolkningen af vage og elastiske lovbestemmelser. Om det lykkes,